

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.263/2007
privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor

Potrivit alin. (48) din Constituția României, familia se întemeiază pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Conform Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, în interesul copilului trebuie luate toate măsurile pentru a sprijini îngrijirea, creșterea, formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei, sens în care, prin înființarea, susținerea și dezvoltarea creșelor se vine în sprijinul familiei, întrucât creșa este instituția unică care, prin atribuțiile sale, contribuie la suplinirea rolului familiei în îndeplinirea obligațiilor părintești.

Din necesitatea îmbunătățirii echilibrului social democratic al familiei, prin susținerea acesteia, în vederea creșterii copilului, în scopul stimulării creșterii natalității și al diminuării fenomenului de abandon al copilului, înființarea creșelor a fost și rămâne o necesitate, cu caracter autonom prin scopul acesteia, respectiv creșterea, educarea și îngrijirea medicală a copiilor.

Creșa este instituția care asigură îngrijirea copiilor până la vârsta de trei ani, un anumit număr de ore pe zi sau de zile pe săptămână (definiție din Dicționarul Explicativ al limbii române).

În atingerea acestor scopuri, creșa, prin personalul specializat (medici pediatri, asistente de pediatrie și infirmiere) îndeplinește următoarele atribuții :

- organizarea și asigurarea unui regim rațional de viață, în vederea dezvoltării normale, somatice și psihomotorii, a copiilor;
- asigură alimentația rațională și individualizată, precum și folosirea de mijloace specifice pentru creșterea rezistenței și întărirea organismului copilului;
- asigură un program educativ complex, adaptat pe grupe de vârstă, în vederea stimulării dezvoltării fizice și psihice și însușirea deprinderilor igienice adecvate vârstei;
- luarea de măsuri pentru prevenirea și combaterea bolilor;
- acordarea primului ajutor și asigurarea îngrijirii medicale în caz de îmbolnăvire.

Beneficiarii serviciilor oferite de creșă sunt copiii sănătoși psihic și fizic, ai căror părinți sau susținători legali desfășoară o activitate lucrativă, urmează cursurile unor institutii de învățământ, sau se află în alte situații similare ce nu le permit să-și îndeplinească permanent obligațiile părintești ce le revin.

Creșa asigură, prin personalul medico-sanitar și auxiliar, realizarea optimă a procesului educativ de dezvoltare a vorbirii, de cunoaștere a mediului înconjurător, de formare a deprinderilor igienice și de formare a unor abilități manuale specifice vârstei de până la trei ani, perioadă caracterizată de o intensă dezvoltare biopsihică ce trebuie atent și profesionist urmărită pentru a realiza eventualele corecții necesare.

Creșa, prin aspectele specifice de pediatrie și puericultură, realizează dezvoltarea psihomotorie a copiilor de până la trei ani, ceea ce vizează arii ale domeniului medicinei și nu al pedagogiei.

Procesul educativ desfășurat în creșă vizează elemente instructiv-educative distincte față de educația preșcolară din grădinițe (atribut al educatoarelor, pentru că preșcolarul este copilul cu vârsta de la trei la șase ani), pentru care au competența necesară medicii și asistenții de pediatrie.

Esential este să se țină seama de faptul că premisele dezvoltării aptitudinilor copiilor depinde de educația specifică medicală (nu educațională în sens de învățământ, de dezvoltare a aptitudinilor intelectuale) a copilului în primii ani de viață, care se desfășoară în timp, cu corelarea dezvoltării fizice și psihice a copilului.

În România se constată, în mod alarmant, dispariția multor creșe, desconsiderate și marginalizate de variile politici eronate adoptate după anul 1990 astfel că în prezent funcționează aproximativ 250 de creșe față de 902 câte existau înainte de 1990. Sprijin și susținere trebuie acordată celor existente dar și cu accent pe extinderea acestora ori construirea altora pentru că natalitatea în România înregistrează o creștere semnificativă, părinții copiilor desfășoară activități utile societății pentru care alocă majoritatea timpului unei zile, iar creșa poate suplini obligațiile părintești față de copiii lor.

În vederea apărării intereselor părinților și pentru apărarea drepturilor copiilor care trebuie să beneficieze de o creștere, o educare și o îngrijire medicală corespunzătoare, înființarea creșelor a fost soluția cea mai bună pentru a se împlini dezideratele sociale și economice, pe de o parte și familiale pe de altă parte, constând într-o societate sănătoasă, economie funcțională prin prezența activă a specialiștilor (părinții copiilor) și familii fericite.

Uniunea Europeană, prin programele sale, și-a propus ca până în anul 2010 circa 80% din copiii de până la trei ani să fie crescuți, îngrijiți și educați în creșe.

În România creșele au fost înființate de Fondul Plastic al Pictorilor și Sculptorilor în scopul asigurării condițiilor favorabile pentru desfășurarea muncii creatoare a artiștilor plastici (Decretul nr. 343/1949 pentru organizarea și funcționarea "Fondului Plastic al Pictorilor și Sculptorilor din Republica Populară Română").

Fiecare copil are dreptul la familia proprie, iar creșa, prin atribuțiile sale, sprijină familia și contribuie la prevenirea factorilor de risc (neglijare, instituționalizare, abandon etc.).

Prin cele menționate mai sus am explicat faptul că cele două instituții – creșa și grădinița - sunt total diferite prin obiect de activitate, scop, mijloace și natura personalului ce le deservesc (medical pentru creșe și pedagogic-educatoare- pentru grădinițe).

În continuare se impune și evidențierea diferenței activității creșei față de atribuțiile instituțiilor din sistemul național de asistență socială și față de unitățile de asistență medico-socială.

Astfel :

1. În conformitate cu prevederile Legii nr. 47/2006 privind sistemul național de asistență socială, instituțiile de asistență socială au ca scop prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, a familiei, a grupurilor sau a comunităților care s-ar afla într-o situație de nevoie socială și se impune acordarea de servicii sociale și prestații sociale, în vederea integrării sociale, constând în :

- prestații sociale – măsuri de redistribuție financiară;
- servicii sociale pentru prevenirea și depășirea unor situații de dificultate, vulnerabilitate ori dependență, pentru creșterea calității vieții și promovarea coeziunii sociale. Aceste servicii sunt : *primare*, în scopul verificării situațiilor de risc și *specializate* în scopul menținerii, refacerii sau dezvoltării capacităților persoanei sau familiei aflate în situație de vulnerabilitate sau de risc de excludere socială, servicii ce se acordă de personal de specialitate în asistența socială.

2. În conformitate cu Normele privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților de asistență medico-socială, aprobate prin H.G. nr. 412/2003, unitățile de asistență medico-socială acordă servicii de îngrijire, servicii medicale, precum și servicii sociale persoanelor cu afecțiuni cronice care necesită permanent sau temporar supraveghere, asistare, îngrijire, tratament și care din cauza unor motive de natură economică, fizică, psihică sau socială nu au posibilitatea să-și asigure nevoile sociale, să-și dezvolte propriile capacități și competențe pentru îngrijirea socială.

În concluzie, creșa este și trebuie să rămână cu un statut distinct, determinat de natura sa (unitate sanitară), de obiectul de activitate (creșterea, educarea și îngrijirea medicală a copiilor în vârstă de până la trei ani) și de scop (sprijinirea părinților sau a susținătorilor legali ce desfășoară o activitate lucrativă, urmează cursurile unor instituții de învățământ sau se află în alte situații ce nu le permit să-și îndeplinească permanent obligațiile părintești).

După anul 1990 nu s-a manifestat interes pentru reglementarea completă și adecvată a instituției "Creșa", astfel că H.G. nr. 360/1991 privind organizarea activității creșelor și grădinițelor și stabilirea contribuției părinților la întreținerea copiilor din aceste unități a creat doar un cadru inadecvat de reglementare, dar suficient ca să mai existe aceste instituții .

Ulterior, în special, politicile fiscale (de exemplu, Legea bugetului pe anul 2001), pentru realizarea reducerilor de personal și a cheltuielilor aferente, au determinat trecerea creșelor în subordinea consiliilor locale (transfer de patrimoniu și de personal, fără reglementarea coordonării metodologice) ducând la o lipsă de organizare și funcționare adecvate unei unități sanitare (politici sanitare, încadrarea, normarea și salarizarea personalului).

În prezent, prin Legea nr.263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor s-a creat o gravă eroare în reglementarea organizării și funcționării creșelor ca unități distincte prin obiect, scop și natura personalului, plecând chiar de la definirea creșei ca fiind o structură ce oferă servicii sociale specializate pentru creșterea, îngrijirea și educarea timpurie a copiilor în vârstă de până la trei ani și se stabilesc ca activități

atribuții specifice altor instituții reglementate prin legi speciale privind asistența socială și educația.

Prezenta lege nu oferă o reglementare corectă a relațiilor sociale specifice creșe contravine scopului real al acesteia.

Creșa este instituție distinctă de domeniul social, de muncă și de învățământ, ca are ca obiectiv propriu și inconfundabil creșterea, educarea și îngrijirea medicală a copiilor cu vârsta de până la trei ani.

Având în vedere eroarea majoră ce a stat la baza elaborării și adoptării acestei legi prin care atribuțiile specifice ale creșei nici nu sunt evidențiate, dar sunt subliniate și amestecate în această instituție serviciile sociale și educația timpurie, deși aceste activități sunt date prin legi proprii (Legea nr.47/2006 privind sistemul național de asistență socială, H.G. nr.412/2003 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și funcționarea și finanțarea unităților de asistență medico-sociale și Legea nr.84/1995 a învățământului, republicată, cu modificările și completările ulterioare) în sarcina altor instituții (cele de asistență socială și de învățământ), pentru asigurarea cadrului legal adecvat bunei organizări și funcționări a creșei, se impune, în regim de urgență, modificarea legii actuale.

Ținând cont și de:

- lipsa de documentare în fundamentarea adecvată a proiectului de lege prin consultarea specialiștilor cu vastă experiență în domeniu, dintr-un număr reprezentativ de creșe pentru a-i da valoarea națională necesară, pentru a fi obținute argumentele profesionale, pertinente pentru domeniul de activitate al creșelor, cu impact larg;
- existența raportului de respingere a proiectului acestei legi din partea Comisiei pentru administrația publică, amenajarea teritoriului și echilibru ecologic de la Camera Deputaților;
- faptul că proiectul propus a fost respins de Camera Deputaților, prima camera sesizată;
- și, nu în ultimul rând, lipsa rolului activ din partea inițiatorului de a accepta solicitarea din partea președintelui de ședință de a susține proiectul în plen pentru a convinge pe cei prezenți de oportunitate și de corecta reglementare a instituției "Creșa",

trebuie de observat că actuala formă a legii este inadecvată și nu stabilește normele necesare care să asigure organizarea și funcționarea creșei potrivit scopului acesteia.

Ca urmare, în vederea corectării acestei erori legislative adoptată în mod pripit și din necunoașterea scopului, rolului și a importanței creșei, se impune modificarea și completarea Legii nr.263/2007 în forma proiectului propus în acest sens, pentru ca noul cadru legislativ să realoce creșei statutul autonom, distinct de al altor instituții ce au ca obiect al activității copilul, potrivit atribuțiilor ce îi revin ca unitate sanitară de interes public pentru creșterea, educarea și îngrijirea medicală specifice copilului în vârstă de până la trei ani.

În același timp, pentru organizarea și structurarea unitară a creșelor, precum și pentru asigurarea funcționării lor după normative unice, dar și pentru o coordonare

competență și corespunzătoare a activității din creșe, precum și pentru o eficiență îndrumare metodologică a personalului medico-sanitar din creșe, pentru includerea în indicatorii de sănătate din România, conform ordinului ministrului sănătății publice și a datelor din creșe unde există o realitate medicală neevidențiată și desconsiderat de actuala legislație (indicatori precum: munca de promovarea sănătății, resursele umane etc.) se impune înființarea Autorității Naționale a Creșelor, instituție cu personalitate juridică aflată în structura Ministerului Sănătății Publice.

În sensul necesității înființării acestei instituții trebuie luat în considerare și faptul că numărul mare de copii ce frecventează creșele din România (în prezent sunt solicitări din partea părinților ce nu pot fi onorate din cauza lipsei de spațiu) face ca personalul actual să nu poată obține întotdeauna rezultatele maxime în îndeplinirea sarcinilor ce le revin. Pentru acest motiv se impune elaborarea cu celeritate a unui normativ prin care să scadă numărul copiilor raportat la asistentă și infirmieră, normativ ce va asigura și sănătatea în muncă a personalului, iar sarcina va fi a Autorității Naționale a Creșelor.

INIȚIATOR,

Deputat Mircea GROSARU

